

տանվեց, թե մտադիր է դավաճանելու, դրա համար նա արտոնվեց, իսկ Հարիսան նորից դարձավ Սեբաստիայի տուրման, և այդտեղի զորավար նշանակվեց Եվստաթիոսի որդի Լևոն Արդիրոսը, որ հետագայում դարձավ մագիստրոս և սխուրիի գոմեստիկոս: Մեկիսը գտնվում էր Եփրատիայում: Երբ Խարսիանոնի դուքս նշանակվեց Կոստանդինը, վերոհիշյալ Մեկիսը իջավ և գրավեց Լիկանդոս հին ամրոցը⁴: Նա վերակառուցեց այն, ամրացրեց և այնտեղ հաստատվեց, իսկ քրիստոսասեր Լևոն կայսեր կողմից [Լիկանդոսը] դարձավ կլեյսուր: [Մեկիսը] այնուհետև Լիկանդոսից անցավ Ցամանգոսի⁵⁵ լեռը և այնտեղ կառուցեց մինչև օրս գոյություն ունեցող ամրոցը: Այն ևս կլեյսուրի հորջորջում ստացավ: [Մեկիսը] գրավեց նաև Սյումպոսիոնը, որը նա դարձրեց տուրմարիություն: Քրիստոսասեր տեր Կոստանդին և նրա մայր Զոեի⁵⁶ ժամանակ Լիկանդոսն առաջին անգամ դարձավ զորավարություն. Լիկանդոսի առաջին զորավար նշանակվեց պատրիկ Մեկիսը, որն այն ժամանակ Լիկանդոսի կլեյսուրարի էր: Մեկիսը հռոմայեցիների կայսեր հանդեպ տածած հավատարմության, ապա նաև սարակինոսների դեմ կատարած բազմաթիվ քաջագործությունների համար հետագայում արժանացավ մագիստրոսի պատվին:

Պետք է գիտենալ, որ Աբարան⁵⁷ Սեբաստիայի բանակաթեմի կազմում գտնվող տուրմա էր, իսկ տեր Ռոմանոսի ժամանակ կլեյսուր դարձավ...

ԱՅՆ ՄԱՍԻՆ, ԹԵ ԻՆՉՊԵՍ ՍՏԵՂԾՎԵՅ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ
ԴՐՈՄՈՆԻՈՆԸ, ԱՅԳ ԴՐՈՄՈՆԻՈՆԻ ՊՐՈՏՈԿԱՐԱՎՆԵՐԻ² ՄԱՍԻՆ
ԵՎ ՖԵԱԼԱՅԻ ՊՐՈՏՈՍՊԱԹԱՐԻ³ ՄԱՍԻՆ

...Երջանկահիշատակ և ամենախմաստուն Լևոն կայսեր օրոք Ֆիալայի պրոտոսպաթարն էր Հովհաննեսը, որի մականունն էր Թալասոն⁴: Նրանից հետո՝ պրոտոսպաթար Պողարոնը, իսկ նրանից էլ հետո պրոտոսպաթար Լևոն հայր⁵, մանգլավիտ Արսեն պրոտոսպաթարի⁶ հայրը: Սրանք, այն է պրոտոսպաթար Պողարոնը և Լևոն հայր նավատորմի ղրոնգար⁷ պատրիկ Նասարի

պրոտեկտներն⁸ էին, իսկ քրիստոսասեր տեր Վասիլի օրոք հրա-
ժարվեցին նավատորմիղում ծառայելուց և դարձան կայսեր ազրա-
րիոնի պրոտեկտներ: Երջանկահիշատակ ամենախմաստուն Լևոն
կայսեր ժամանակ, երբ նա ստեղծեց դրոմոնիոնները, այդ մարդ-
կանց արիությանը և ծովում ունեցած փորձառությանը նկատի
առնելով, նրանց դարձրեց պրոտոկարավներ:

...Այնուհետև կայսրը Պոդարոնին և Լևոն հային նշանակեց
կայսերական նավատորմիղի տոպոտերետեսներ⁹...

Վերոհիշյալ Լևոն հայը, հանգուցյալ մանգլավիտ պրոտոս-
պաթար Արսենի հայրը, վախճանվեց նավատորմիղի տոպոտերե-
տեսի պաշտոնում, իսկ պրոտոսպաթար Պոդարոնը որոշ ժամա-
նակ անց նշանակվեց Կիբիրեոտների բանակաթեմի¹⁰ զորավար:

Պոդարոնը, նշանակվելով տոպոտերետես, Ֆիալեի պրոտոս-
պաթար դարձավ պրոտոսպաթար Թեոփիլակտոս Բիմբիլիդեսը,
պրոտոսպաթար Հովհաննեսի, Թալասսոն մականվանյալի եղբոր-
որդին, և այդ պաշտոնում մնաց քրիստոսասեր տեր Կոստանդին
Ծիրանածինի առաջին մենիշխանության¹¹ ժամանակ մի քանի
տարի...

Գ Լ Ո Ւ Խ 53

ԽԵՐՍՈՆ ԱՄՐՈՑԻ ՊԱՏՄՈՒԹՅՈՒՆՆԸ¹²

Հռոմում Դիոկլետիանոսի թագավորության, իսկ Խերսոնում
Թեմիստոսի որդի Թեմիստոսի պսակակրության և իշխանության
ժամանակ¹³, Կրիսկոնորոսի որդի բոսպորացի Սավրոմատոսը¹⁴
հավաքելով Մեոտիս լճի¹⁵ շրջակայքում ապրող սարմատներին,
արշավեց հռոմայեցիների դեմ, գրավեց լազերի երկիրը, պար-
տության մատնեց բնիկներին և հասավ մինչև Ալիս գետը: Դիոկ-
լետիանոս կայսրը իմանալով, որ լազերի երկիրը և Պոնտոսը
գրավվել են, սարմատների դեմ զորք ուղարկեց: Զորահրամանա-
տարն էր տրիբուն Կոստասը: Հասնելով Ալիս Կոստասը փորձեց
թույլ շտալ սարմատներին անցնելու Ալիսը: Բայց չկարողանալով
նրանց հաղթահարել, մտածեց, որ սարմատներին միայն մեկ ճա-
նապարհով կարելի է քշել, այն է՝ եթե Բոսպորոսի և Մեոտիս լճի
մոտակայքում ապրող [խերսոնիտները] նրանց պատերազմ հայ-
տարարեն և հարձակվեն [բոսպորացիների] ընտանիքների վրա: